

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
Wojciech Kutyła

KRR-4101-009-01/2014
P/14/054

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/054 – Nadzór nad wykorzystaniem pomocy technicznej w rolnictwie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kontroler Elżbieta Grzeszczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91273 z dnia 30 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej Marek Sawicki, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹

(dowód: akta kontroli str. 1-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² sprawowanie nadzoru przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nad wykorzystaniem pomocy technicznej w rolnictwie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Wynik pozytywny uzasadniają oceny cząstkowe oraz charakter stwierdzonych w badanych obszarach ustaleń. W latach 2007–2013 i w trzech kwartałach 2014 r., w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo:

- realizowano działania związane z przygotowaniem i wdrożeniem pomocy technicznej w ramach PROW 2007–2013,
- wykonywano zadania z zakresu monitoringu, oceny średniookresowej oraz nadzoru nad wykorzystaniem pomocy technicznej udzielanej z PROW 2007–2013,
- sprawowano nadzór nad funkcjonowaniem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich,
- przygotowano założenia do wdrożenia i wykorzystania środków pomocy technicznej w ramach PROW na lata 2014–2020,
- wykorzystano środki pomocy technicznej otrzymane z PROW 2007–2013.

¹ Ministrami Rolnictwa i Rozwoju Wsi byli: Andrzej Lepper od 16 października 2006 r. do 9 lipca 2007 r., Jarosław Kaczyński – Prezes Rady Ministrów, zastępujący Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi od 9 lipca 2007 r. do 31 lipca 2007 r., Wojciech Mojzesowicz od 31 lipca 2007 r. do 5 listopada 2007 r., Marek Sawicki od 16 listopada 2007 r. do 26 lipca 2012 r., Donald Tusk – Prezes Rady Ministrów, zastępujący Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi od 27 lipca 2012 r. do 31 lipca 2012 r., Stanisław Kalemba od 31 lipca 2012 r. do 17 marca 2014 r., Marek Sawicki od 17 marca 2014 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie PROW 2007–2013 w zakresie wdrażania i wykorzystania pomocy technicznej

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 66 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005³ (rozporządzenie Rady (WE) 1698/2005), w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013⁴ (PROW 2007–2013 lub Program) może być finansowana pomoc techniczna dotycząca przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informowania i kontroli tego Programu.

Celem pomocy technicznej (PT) jest umożliwienie sprawnego funkcjonowania podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Do podmiotów tych należą: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW lub Ministerstwo) jako instytucja zarządzająca Programem (IZ PROW), Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR lub Agencja), Ministerstwo Finansów, Agencja Rynku Rolnego (ARR), samorządy województw (sw), Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) i inne podmioty.

W PROW 2007–2013 na pomoc techniczną określono środki w wysokości 266.600 tys. euro, w tym 199.950 tys. euro (75%) z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz 66.650 tys. euro (25%) z budżetu krajowego.

Do dnia 30 września 2014 r.⁵ z beneficjentami pomocy technicznej zawarte zostały umowy o przyznanie pomocy na łączną kwotę 846.824,6 tys. zł, co stanowiło 75,9% limitu zaplanowanych środków (1.115.782,2 tys. zł). W ramach tych umów zrealizowano płatności na kwotę 740.422,3 tys. zł (66,4% limitu).

(dowód: akta kontroli str. 133-136)

Podczas prac nad przygotowaniem pomocy technicznej PROW 2007–2013 Komisja Europejska (KE lub Komisja) zgłosiła uwagi i pytania dotyczące m.in.:

- konieczności uzasadnienia wysokości planowanego budżetu,
- dokonania szczegółowego opisu przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informowania i kontroli wsparcia oferowanego w ramach Programu,
- potrzeby opracowania listy kosztów kwalifikowalnych.

W piśmie do Komisji⁶ Ministerstwo wskazało m.in., że lista kosztów kwalifikowalnych pomocy technicznej będzie stanowiła załącznik do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy technicznej w ramach PROW 2007–2013 oraz, że ARiMR otrzyma szczegółowe wytyczne dotyczące oceny kwalifikowalności tych kosztów z określeniem maksymalnych kwalifikowalnych stawek i szczególnych zasad, według których Agencja będzie oceniała racjonalność wydatków (np.: maksymalne stawki wynagrodzeń oraz koszty związane z kontrolą, zakupem sprzętu komputerowego, organizacją szkoleń, itp.).

W kwietniu 2008 r. wydano „Wytyczne Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotyczące pomocy technicznej PROW na lata 2007–2013”⁷. Dokument ten zawierał wskazówki w zakresie oceny kwalifikowalności kosztów pomocy technicznej Programu, w szczególności oceny

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (WE) 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1 ze zm.) – uchylone z dniem 1 stycznia 2014 r.

⁴ Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2007 r. w sprawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (M. P. nr 94, poz. 1035 ze zm.).

⁵ Dane przekazane z pismem Dyrektora DROW z dnia 18 listopada 2014 r., znak: ROW wpk-mb-093-10/14(4158).

⁶ Pismo z dnia 11 maja 2007 r., znak: PAwp-082-2-2224/07.

⁷ Zmienione w marcu 2009 r. oraz w grudniu 2010 r.

ich racjonalności. W czerwcu 2013 r. Wytyczne zostały zastąpione przez „Zasady korzystania z pomocy technicznej PROW na lata 2007–2013”⁸. Powyższe dokumenty określały maksymalne stawki kosztów uznanych za kwalifikowalne dla wydatków, które nie były ustalane z zastosowaniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹.

(dowód: akta kontroli str. 52-83, 119-122, 137-142, 150, 154, 160-164)

Pomoc techniczna PROW 2007–2013 jest realizowana w ramach trzech schematów:

- schemat I „Wzmocnienie systemu zarządzania, monitorowania, wdrażania, kontroli i oceny stopnia realizacji Programu” (schemat I),
- schemat II „Działania informacyjno-promocyjne” (schemat II),
- schemat III „Stworzenie i utrzymanie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich” (schemat III).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uwzględniając zapotrzebowania samorządów województw na środki w schemacie I oraz niższe od zakładanych wydatki na działania informacyjno-promocyjne i KSOW w schemacie III – po konsultacjach z KE – dokonał zmiany wysokości środków na poszczególne schematy. Budżet schematu I zwiększono z kwoty 166.600 tys. euro do kwoty 188.600 tys. euro (o 13,2%), budżet schematu II zmniejszono z kwoty 50.000 tys. euro do kwoty 28.000 tys. euro (o 44%), budżet schematu III zmniejszono z kwoty 55.000 tys. euro do kwoty 50.000 tys. euro (o 9,1%).

(dowód: akta kontroli str. 150, 155)

Zgodnie z art. 66 rozporządzenia Rady (WE) 1698/2005 na działalność dotyczącą przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informowania i kontroli w ramach pomocy technicznej można przeznaczyć do 4% całkowitej kwoty Programu. W PROW 2007–2013 na realizację pomocy technicznej przeznaczono 266.600 tys. euro. Kwota ta stanowiła 1,5% ogólnej kwoty pomocy publicznej zaplanowanej w Programie, tj. 17.253.084,1 tys. euro.

Dyrektor Biura Pomocy Technicznej (BPT) w MRiRW wyjaśniła, że „(...) Na etapie przygotowywania Programu Ministerstwo zdecydowało o nieprzeznaczeniu pełnej możliwej kwoty na wdrażanie PT, tj. 688 712,7 tys. euro (4% kwoty całego Programu) mając na uwadze wielkość środków przeznaczonych na wdrażanie działań Programu (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 155, 547)

Uchwałami Komitetu Monitorującego w sprawie określenia priorytetów dla pomocy technicznej na lata 2007–2013 zostały określone kwoty dla poszczególnych beneficjentów tej pomocy.¹⁰

W trakcie wdrażania Programu beneficjenci pomocy technicznej poinformowali Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o niedostatecznych kwotach przydzielonych środków. Dyrektor BPT wyjaśniła, że „(...)W celu prawidłowego wykorzystania środków PT zgodnie z faktycznymi potrzebami, MRiRW dokonywało analiz wykorzystania środków PT oraz odpowiednio zmieniało przyznane beneficjentom limity środków PT.” Wnioski beneficjentów, którzy zgłosili niewystarczającą ilość środków z pomocy technicznej były uwzględniane przy kolejnych zmianach limitów środków, w miarę uwalniania środków przez innych beneficjentów. Dyrektor BPT wyjaśniła ponadto, że „(...) Nie było sytuacji, w której odmówiono beneficjentowi zwiększenia limitu”.

(dowód: akta kontroli str. 155-156)

⁸ Zmienione w lipcu 2014 r.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹⁰ Uchwała Komitetu Monitorującego nr 8 z 4 września 2007 r. i Uchwała nr 14 z 25 września 2008 r. w sprawie określenia priorytetów dla pomocy technicznej na lata 2007–2013.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013¹¹ (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r.) kosztami kwalifikowalnymi (do dnia 30 czerwca 2011 r.) były koszty poniesione od dnia 1 stycznia 2007 r. Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2010 r.¹² dokonano zmiany – kosztami kwalifikowalnymi były koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Powyższy przepis obowiązywał do dnia 5 czerwca 2014 r.

Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2014 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 14 marca 2008 r.¹³ określono, że kosztami kwalifikowalnymi są koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy lecz nie wcześniej niż od 1 stycznia 2007 r.

Dyrektor BPT wyjaśniła, że „(...) Zmiana rozporządzenia MRiRW z dnia 14 marca 2008 r. (...) miała na celu usprawnienie procesu wdrażania pomocy technicznej w końcowym okresie PROW 2007–2013 (...). W znowelizowanym rozporządzeniu przyjęto, że do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2007 r. Wprowadzone wcześniej częściowe ograniczenie możliwości refundacji kosztów polegało na przyjęciu zasady, iż do kosztów kwalifikowalnych zaliczone zostały koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy technicznej. Powyższe rozwiązanie wynikało z niskiego poziomu refundacji, co było m. in. konsekwencją stosunkowo małej liczby składanych przez beneficjentów wniosków o przyznanie pomocy technicznej. Wprowadzenie tego przepisu miało na celu zmotywowanie beneficjentów do występowania o refundację poniesionych kosztów, a w konsekwencji do regularnego składania przez nich wniosków o przyznanie pomocy technicznej, co wpłynęło pozytywnie na stopień wykorzystania środków PT. W chwili dokonywania nowelizacji, o której mowa w pytaniu, można było stwierdzić, iż zastosowany mechanizm spełnił zamierzony cel. Uznano więc, że jego dalsza kontynuacja nie jest zasadna.”

(dowód: akta kontroli str. 157-158)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi terminowo przekazywał do Komisji Europejskiej roczne sprawozdania z wdrażania działań PROW 2007–2013 za lata 2011–2013¹⁴.

Komisja nie wniosła uwag do ww. sprawozdań w odniesieniu do wykorzystania środków pomocy technicznej. Wnioskowała natomiast o udzielenie dodatkowych informacji dotyczących liczby etatów dofinansowanych środkami pomocy technicznej (w urzędach marszałkowskich i oddziałach regionalnych ARiMR) oraz realizacji poszczególnych działań PROW 2007–2013.

(dowód: akta kontroli str. 124-125, 137-149)

Zgodnie z art. 9a ustawy z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej¹⁵, Ministerstwo sporządziło i podało do publicznej wiadomości wykaz beneficjentów pomocy technicznej. Wykaz zamieszczono na

¹¹ Dz. U. Nr 54, poz. 329 ze zm.

¹² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 26).

¹³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2014 r., poz. 661).

¹⁴ Sprawozdania przedłożono: za 2011 r. – 29.06.2012 r., za 2012 r. – 27.06.2013 r., za 2013 r. – 27.06.2014 r.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 1065.

stronie internetowej administrowanej przez MRiRW. Zakres publikowanych danych był zgodny z zakresem określonym przez ww. ustawę.

(dowód: akta kontroli str. 158, 168-187)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Wykonywanie zadań z zakresu monitoringu, oceny i nadzoru nad udzielaniem i wykorzystaniem pomocy technicznej PROW 2007–2013

Opis stanu
faktycznego

Realizacja PROW 2007–2013 była monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako IZ PROW oraz przez Komitet Monitorujący PROW 2007–2013. Monitoring był prowadzony na podstawie wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania oraz wskaźników finansowych. Dla pomocy technicznej określono m.in. trzy wskaźniki produktu, tj.: liczba beneficjentów (22), liczba projektów (1.239) i całkowita wartość projektów (1.066,4 tys. zł).

Ponadto zaplanowano badanie efektywności realizowanych działań w ramach strategii komunikacyjnej (schemat II) poprzez 10 wskaźników oraz badanie funkcjonowania KSOW (schemat III) z użyciem 11 wskaźników.

Dyrektor BPT wyjaśniła, że zakres wskaźników monitorowania pomocy technicznej został ustalony w sposób uwzględniający specyfikę tej pomocy (działania pomocy technicznej są reakcją na potrzeby generowane przez Program). Komisja zaakceptowała wskaźniki monitorowania określone w PROW 2007–2013.

Realizacja ww. wskaźników monitorowania była przedstawiana w dwuletnich sprawozdaniach z realizacji planów działania KSOW, a także w rocznych sprawozdaniach z realizacji PROW 2007–2013.

(dowód: akta kontroli str. 188-189, 549-553)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie zakresu sprawozdań dotyczących realizacji PROW 2007–2013 oraz trybu i terminów przekazywania tych sprawozdań¹⁶ (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r.), ARiMR przekazywała Ministerstwu w trybie tygodniowym, miesięcznym, półrocznym oraz rocznym zbiorcze sprawozdania z realizacji PROW 2007–2013. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 czerwca 2008 r.¹⁷ zadania związane z analizą danych wynikających z ww. sprawozdań wykonywał Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich (DROW).

Ponadto na potrzeby Biura Pomocy Technicznej MRiRW, Departament Pomocy Technicznej ARiMR przekazywał – raz w miesiącu – zestawienie wykorzystania środków pomocy technicznej przez poszczególnych jej beneficjentów. Dane analizowało BPT na podstawie *Procedury monitorowania przez MRiRW wykorzystania środków pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013*. Procedura dotyczyła trzech schematów pomocy technicznej.

¹⁶ Dz. U. z 2014 r., poz. 427.

¹⁷ Stanowiącego załącznik do zarządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tj. zarządzenia nr 11 z 2008 r., zarządzenia nr 22 z 2010 r. zmienionego zarządzeniami: nr 39 z 2010 r.; nr 13 i nr 23 z 2011 r.; nr 6, nr 35 z 2012 r. i nr 6 z 2013 r., zarządzenia nr 3 i zarządzenia nr 14 z 2014 r.

Dla schematu III w DROW opracowano *Procedurę nadzoru nad FAPA w zakresie realizacji Planu Działania Sekretariatu Centralnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich*.¹⁸

(dowód: akta kontroli str. 471-527, 550)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach nadzoru nad realizacją strategii komunikacyjnej, opracował: *Wytyczne dla podmiotów wdrażających dotyczące sporządzania planu komunikacyjnego PROW 2007–2013 oraz Wytyczne dotyczące zmian w planach komunikacyjnych, kryteriów oceny i weryfikacji planów komunikacyjnych, zatwierdzania planów komunikacyjnych PROW 2007–2013*.

Zgodnie z załącznikiem nr V rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)*¹⁹ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotował Księgę wizualizacji znaku PROW 2007–2013²⁰. Księga wizualizacji aktualizowana była dwukrotnie: 27 stycznia 2010 r. i 20 lipca 2011 r. Informacje o aktualizacji przekazano wszystkim podmiotom wdrażającym działania Programu oraz komórkom organizacyjnym Ministerstwa zaangażowanym w realizację Planu komunikacyjnego PROW 2007–2013.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w pismach z dnia 8 maja 2014 r. do Prezesa ARiMR²¹, samorządów województw, FAPA i ARR²² dotyczących wdrożenia programów naprawczych i zapobiegawczych w celu zmniejszenia poziomu błędów w realizacji PROW 2007–2013 zwrócił się m.in. o uwzględnienie w szkoleniach, seminariach i warsztatach dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, zaplanowanych w Planie komunikacyjnym PROW 2007–2013 na 2014 r., tematyki związanej z najczęściej pojawiającymi się błędami przy obsłudze wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność, w tym dotyczących zamówień publicznych. Pisma te przekazano ww. podmiotom w związku ze wskazaniem przez KE ogólnych obszarów, w których należy podjąć działania zapobiegawcze i programy naprawcze mające na celu zmniejszenie poziomu błędów we wdrażaniu PROW 2007–2013.

Do końca stycznia 2015 r. podmioty wdrażające obowiązane są do przedstawienia Ministerstwu informacji o zrealizowanych szkoleniach, seminariach i warsztatach, które dotyczyły wskazanej tematyki, z wyszczególnieniem daty, przedmiotu spotkania i liczby uczestników.

(dowód: akta kontroli str. 191-193, 528)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi²³ opiniował plany komunikacyjne otrzymane w latach 2012–2014 od podmiotów wdrażających PROW 2007–2013.

Plany komunikacyjne sporządzane były na okres roku kalendarzowego i określały zakres przekazywanych informacji oraz metody udostępniania informacji o PROW 2007–2013. Minister zgłaszał do planów komunikacyjnych uwagi dotyczące m.in. sposobu przygotowywania planów i katalogu realizowanych działań.

Monitorowanie zadań realizowanych w ramach planów komunikacyjnych PROW 2007–2013 prowadzono zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. przez weryfikację i analizę sprawozdań z realizacji PROW 2007–2013 otrzymanych z ARiMR.

(dowód: akta kontroli str. 191-197, 204-212, 528)

¹⁸ Procedura została podpisana przez Dyrektora DROW w dniu 28 sierpnia 2012 r. Procedura ulegała zmianie 22 maja i 13 września 2013 r.

¹⁹ Dz. Urz. UE. L 368 z 23.12.2006 r., s.15, ze zm. – uchylone z dniem 1 stycznia 2014 r.

²⁰ Aktualizowana dwukrotnie: 27 stycznia 2010 r. i 20 lipca 2011 r.

²¹ Znak: ROWwpc-mch-0951-1/14(1758).

²² Znak ROWwpc-mch-0951-1/14(1757).

²³ Zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 sierpnia 2007 r. w sprawie szczegółowego sposobu sprawowania nadzoru nad podmiotami, które wykonują jako delegowane zadania instytucji zarządzającej w ramach PROW na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 163, poz. 1160, ze zm.).

Zagadnienia związane z udzielaniem pomocy technicznej były przedmiotem posiedzeń Komitetu Monitorującego PROW 2007–2013²⁴, na których podjęto uchwały m.in. w sprawie: określenia priorytetów pomocy technicznej na lata 2007–2013²⁵, przyjęcia podziału środków Programu w ramach schematu III²⁶ oraz wprowadzenia zmian w opisie działań informacyjno-promocyjnych oraz KSOW w PROW 2007–2013²⁷. Uchwałą nr 8/2007 z dnia 4 września 2007 r. Komitet Monitorujący określił następujące priorytety pomocy technicznej:

- w schemacie I – wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem, wdrażaniem Programu, dokonywaniem płatności, kontrolą i audytem;
- w schemacie II – realizacja działań promocyjnych i informacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem działań w ramach planu komunikacyjnego;
- w schemacie III – funkcjonowanie struktury oraz wdrożenie planu działania KSOW.

Uchwały Komitetu Monitorującego zawierały także ukierunkowanie alokacji pomocy technicznej na poszczególne instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu. Dyrektor DROW wyjaśnił, że „(...) *Priorytety pomocy technicznej zostały ustalone przez Komitet Monitorujący w sposób ogólny, tj. tożsamy z ogólnymi cechami pomocy technicznej z uwagi na szerokie potrzeby poszczególnych instytucji w odniesieniu do pomocy technicznej i realizowanych przez nie zadań na rzecz Programu. Taki kształt priorytetów miał w szczególności za zadanie zapewnić wszystkim zaangażowanym podmiotom wsparcie z pomocy technicznej w poszczególnych latach realizacji Programu. Należy podkreślić, że narzędzie w postaci priorytetów ustalonych przez Komitet Monitorujący stanowi jedno z wielu, mających na celu zagwarantowanie prawidłowego wdrażania pomocy technicznej PROW 2007–2013.*”

(dowód: akta kontroli str. 125, 132)

Zgodnie art. 84 i 86 rozporządzenia Rady (WE) 1698/2005, w 2010 r. została przeprowadzona ocena średniokresowa PROW 2007–2013, której celem była ocena zarówno poszczególnych działań jak i efektywności oraz skuteczności całego Programu. Przedmiotem oceny była również pomoc techniczna. Wnioski i rekomendacje były zgodne z podjętymi przez Ministerstwo działaniami, mającymi na celu poprawę wdrażania pomocy technicznej przez zmniejszenie wielkości próby kontroli na miejscu (ze 100% do co najmniej 5%), wprowadzenie kwalifikowalności kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy technicznej, co doprowadziło do sprawniejszego występowania przez beneficjentów pomocy technicznej o refundację środków.

Ministerstwo zlecało również wykonanie dodatkowych badań dotyczących oceny skuteczności i efektywności pomocy technicznej.

W maju 2010 r. MRiRW zleciło badanie ewaluacyjne pn. *Ocena skuteczności i użyteczności działań informacyjno-promocyjnych dotyczących PROW 2007–2013*. W wyniku badania wskazano na potrzebę większego włączenia organizacji pozarządowych, lokalnych grup działania (LGD) oraz doradców rolnych w proces informowania. Zwrócono uwagę na potrzebę wzmocnienia koordynacji pionowej i poziomej pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w procesie dystrybucji informacji

²⁴ Protokoły z posiedzeń Komitetu Monitorującego PROW 2007–2013: z dnia: 4 września 2007 r., 3 czerwca 2008 r., 25 września 2008 r., 28 stycznia 2010 r., 10–11 czerwca 2010 r., 13–14 grudnia 2010 r., 27 czerwca 2011 r., 25–27 czerwca 2012 r.

²⁵ Uchwała nr 8 z 4 września.2007 r. i Uchwała nr 14 z 25 września 2008 r. w sprawie określenia priorytetów dla pomocy technicznej na lata 2007–2013.

²⁶ Uchwała nr 34 z 25 lutego 2010 r. w sprawie przyjęcia podziału środków PROW na lata 2007–2013 w zakresie Schematu III pomocy technicznej „Stworzenie i utrzymanie KSOW”.

²⁷ Uchwała nr 71 z 26 czerwca 2012 r. i Uchwała nr 79 z 7 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia zmian w opisie działań informacyjno-promocyjnych oraz KSOW w PROW 2007–2013.

o PROW 2007–2013, a także na podniesienie umiejętności organizacji pozarządowych, LGD oraz doradców rolnych w zakresie przekazywania informacji potencjalnym beneficjentom Programu. Zmodernizowano strony internetowe przez wprowadzenie komunikatów aktualizujących informacje o PROW 2007–2013, a na portalu KSOW utworzono bazę projektów.

W 2011 r. MRiRW zleciło przeprowadzenie badania *Ocena funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Polsce na tle wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej*. W ocenie wskazano na poprawę jakości diagnozowania problemów na poziomie regionów, wykorzystania w większym stopniu dostępnych narzędzi internetowych do prowadzenia komunikacji, zwiększenia udziału partnerów nieinstytucjonalnych w KSOW oraz na poprawę jakości narzędzi typu bazy dobrych przykładów. Wprowadzono procedurę konkursowego wyboru projektów na poziomie krajowym, w celu zapewnienia udziału wszystkich partnerów w realizacji celów KSOW. Zmodernizowano i poszerzono narzędzia internetowe, m.in. bazę partnerów KSOW i bazę dobrych praktyk.

(dowód: akta kontroli str. 125-128, 528)

Na podstawie rekomendacji z ww. badań, w celu usprawnienia dostępu potencjalnym beneficjentom oraz ogółowi społeczeństwa do aktualnych i pewnych informacji na temat Programu, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie z dnia 13 lipca 2011 r. zwrócił się do podmiotów wdrażających PROW 2007–2013, tj. szesnastu urzędów marszałkowskich, ARR, ARiMR, FAPA o wprowadzenie zmian na stronach internetowych (wskazując wymagane elementy) w celu poprawienia czytelności i przejrzystości przekazywanych informacji na temat Programu.

W 2012 r. zrealizowano badanie skuteczności i efektywności prowadzonych działań informacyjnych oraz szczegółową analizę ich wyników dla wyróżnionych podgrup respondentów na podstawie cech społeczno-demograficznych, tj.: płeć, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania. Badanie przeprowadzone na tysiącu respondentów wykazało, że 24% Polaków posiadało informacje o PROW 2007–2013 (obejrzało kampanię lub znało ze słyszenia).

(dowód: akta kontroli str. 198-199, 528)

Ministerstwo w ramach nadzoru nad ARiMR w zakresie wdrażania pomocy technicznej PROW 2007–2013 przeprowadziło cztery kontrole w Centrali ARiMR. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Rekomendowano natomiast rozwiązania mające na celu zwiększenie nadzoru nad pracownikami, pogłębienie oceny kwalifikowalności kosztów, usprawnienie pracy oraz doprecyzowanie istniejących procedur.

(dowód: akta kontroli str. 200)

Ministerstwo w ramach nadzoru nad podmiotami wdrażającymi działania PROW 2007–2013 przeprowadziło 21 kontroli, w tym: w 2010 r. – siedem (trzy kontrole w urzędach marszałkowskich (UM) i cztery w ARiMR), w 2011 r. – siedem (cztery kontrole w UM i trzy w ARiMR), w 2012 r. – cztery (trzy kontrole w UM i jedną w ARiMR) i w 2013 r. – trzy kontrole (jedną kontrolę w ARR i dwie w ARiMR).

W SM, ARiMR, ARR i FAPA przedmiotem kontroli była realizacja planów komunikacyjnych PROW 2007–2013 oraz funkcjonowanie punktów informacyjnych Programu. Ponadto w samorządach województw kontrolowano wykonania zadań związanych z wydawaniem i zamieszczaniem tablic informacyjnych i reklamowych, a także operacji zrealizowanych przez beneficjentów działań PROW 2007–2013, dla których samorząd województwa jest podmiotem wdrażającym.

W ramach przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji działań informacyjno-promocyjnych PROW 2007–2013. Minister nie wydawał zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 200-203)

Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) przeprowadził dwie kontrole poświadczenia wiarygodności w zakresie wydatków EFRROW za lata budżetowe 2011 i 2012 (odpowiednio w dniach 5–9 grudnia 2011 r. i 24–28 września 2012 r.), dotyczące m.in. pomocy technicznej PROW 2007–2013. Ponadto, w dniach 9–20 grudnia 2013 r. została przeprowadzona kontrola ETO dotycząca wykorzystania funduszy pomocy technicznej w obszarze rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Kontrolą zostały objęte: ARiMR, MRiRW, Samorząd Województwa Kujawsko–Pomorskiego i Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Europejski Trybunał Obrachunkowy w kontroli przeprowadzonej w 2011 r. stwierdził nieprzestrzeganie przez ARiMR zasad dotyczących zamówień publicznych. Zdaniem Trybunału, podane przez ARiMR – jako agencję płatniczą – uzasadnienie zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki oraz udzielenia zamówienia wskazanej spółce, jest sprzeczne z przepisami art. 28 i 31 dyrektywy 2004/18/WE²⁸ oraz art. 66 i 67 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Zdaniem ETO, organy krajowe nie zapewniły, aby agencja płatnicza – jako udzielający zamówienia publicznego – traktowała wszystkich wykonawców w sposób równy i niedyskryminujący oraz, aby działała w sposób przejrzysty, jak nakazuje art. 2 dyrektywy. Według kontrolerów Trybunału, zastosowany przez agencję tryb postępowania o udzielenie zamówienia był nieprawidłowy, ponieważ nie występowały szczególne przypadki ani okoliczności, które uzasadniałyby zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki. Nie była przestrzegana zasada przejrzystości postępowania. Zamówienia publiczne, których część stanowił projekt objęty kontrolą, nie zostały udzielone w sposób zgodny z art. 2, 28 i 31 dyrektywy 2004/18/WE.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w wystąpieniu z dnia 5 sierpnia 2014 r. (znak Ffp. 4344-293/14/2927) do Sekretariatu Organu Pojedynczego nie podzielił stanowiska Trybunału. Do dnia zakończenia kontroli NIK, trwało postępowanie wyjaśniające dotyczące kontroli ETO z 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 88-122)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Nadzór nad funkcjonowaniem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Opis stanu
faktycznego

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 37a ust. 5 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich*²⁹ (ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich), w związku z § 4 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. *w sprawie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich*³⁰, zapewnił funkcjonowanie Sekretariatu Centralnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (SC KSOW) oraz 16 sekretariatów regionalnych (SR KSOW).

²⁸ Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L134 z 30.4.2004, str. 114 ze zm.).

²⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 173.

³⁰ Dz. U. Nr 53, poz., 436 ze zm.

Zadania SC KSOW realizowały komórki organizacyjne MRiRW³¹. W związku z zawarciem umowy z dnia 6 października 2011 r. między Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a FAPA, większość zadań SC KSOW powierzono tej fundacji. Zadania dotyczyły identyfikacji podmiotów współpracujących z KSOW, zapewnienia obsługi posiedzeń Grupy Roboczej do spraw KSOW oraz wymiany informacji i doświadczeń w ramach KSOW na temat rozwoju obszarów wiejskich.

Nadzór nad FAPA w zakresie wykonania ww. umowy, a także zadania koordynowania prac związanych z przygotowaniem planu działania, w tym w części dotyczącej Sekretariatu Centralnego oraz koordynowanie prac związanych z przygotowaniem sprawozdania z realizacji planu działania KSOW, należały do Wydziału Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich i Komunikacji DROW. Od 7 marca 2014 r. zadania te zostały przekazane do Biura Pomocy Technicznej.

(dowód: akta kontroli str. 792, 958, 960-1025, 1070-1080)

Zgodnie z art. 37a ust. 6 *ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich*, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – zarządzeniem nr 47 z dnia 20 marca 2009 r.³² – powołał Grupę Roboczą do spraw KSOW (Grupa Robocza), jako organ opiniodawczo – doradczy Ministra.

Grupa Robocza określała priorytety do realizacji w ramach planów działania KSOW, opiniowała te plany oraz sprawozdania z ich realizacji za lata 2010–2011, 2012–2013, 2014–2015, a także monitorowała prace SC KSOW. Posiedzenia Grupy Roboczej odbywały się co najmniej raz w roku.

(dowód: akta kontroli str. 793-795, 799-951, 1038-1061, 1081-1179)

Identyfikacja podmiotów o ogólnokrajowym zasięgu działania współpracujących w ramach KSOW odbywała się przez wypełnienie formularza zgłoszeniowego (w wersji papierowej lub elektronicznej) i przesłanie do SC lub SR KSOW, co oznaczało przystąpienie do KSOW. W styczniu 2010 r. uruchomiono portal internetowy KSOW, na którym udostępniono elektroniczny formularz zgłoszeniowy do bazy partnerów. Liczba zarejestrowanych podmiotów w KSOW stale wzrastała: od 1.246 według stanu na 31 grudnia 2009 r. do 2.280 na dzień 24 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 796-797, 954-957, 1026-1038)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zatwierdzał plany działania KSOW na lata 2012–2013 i 2014–2015. Projekty tych planów były opiniowane przez Grupę Roboczą podczas posiedzeń w dniu 28 listopada 2011 r. i 26 listopada 2013 r. Zatwierdzone plany obejmowały:

- identyfikację i analizę możliwych do przeniesienia dobrych praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz przekazanie informacji na ich temat;
- przeniesienie dobrych praktyk projektów innowacyjnych oraz organizację wymiany doświadczeń i know-how;
- przygotowanie programów szkoleniowych dla lokalnych grup działania w procesie tworzenia, w tym wymianę doświadczeń między lokalnymi grupami działania;
- zarządzanie siecią;
- pomoc techniczną dla współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej;
- wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym międzynarodowej;
- wymianę wiedzy oraz ocenę polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.

(dowód: akta kontroli str. 797, 808-951, 1038-1061)

³¹ Wydział Promocji i Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Departamencie Programowania i Analiz (od dnia 19 lutego 2007 r.), Wydział Informacji, Promocji oraz Koordynacji Programów Rozwoju Instytucjonalnego w DROW (od dnia 12 lutego 2008 r.), Wydział – Sekretariat Centralny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w DROW (od dnia 10 lipca 2009 r.), Wydział Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich i Komunikacji w DROW (od dnia 19 maja 2011 r.).

³² Zarządzenie nr 47 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2009 r. w sprawie powołania Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich – zmienione zarządzeniami: nr 32 z dnia 1 września 2010 r., nr 11 z dnia 26 czerwca 2012 r., nr 6 z dnia 21 marca 2014 r.

Na realizację planu działania KSOW na lata 2010–2011 zaplanowano 53.548,6 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 44.233,4 tys. zł (82,6%). Na realizację planu na lata 2012–2013 zaplanowano 68.990,8 tys. zł – wykonanie wyniosło 54.701,2 tys. zł (79,2%). Przyczyny niewykorzystania zaplanowanych środków były następujące:

- realizacja projektu okazała się tańsza od kosztów określonych w umowie zawartej z jego wykonawcą;
- niektóre z zawartych umów na realizację projektów zostały wykonane nienależycie lub nieterminowo, w związku z tym wykonawcy wypłacono niepełne wynagrodzenie;
- po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego uzyskano niższą ofertę cenową od zaplanowanej;
- zrezygnowano z realizacji projektu;
- część ze zrealizowanych projektów nie została rozliczona w roku ich realizacji, lecz w roku następnym, a zapłaty dokonano ze środków budżetowych Ministerstwa przyznanych na kolejny rok.

(dowód: akta kontroli str. 315-470, 797, 1038-1061)

Sekretariat Centralny KSOW sporządzając plan działania KSOW na lata 2014–2015, w tym budżet na realizację planu dla poszczególnych sekretariatów regionalnych, uwzględnił m.in. sprawozdania z realizacji planów działania w latach 2008–2011, dane dotyczące wykorzystania środków w ramach planu działania na lata 2012–2013 oraz kwotę 5.000 tys. zł pozostałą do wykorzystania w ramach schematu III.

(dowód: akta kontroli str. 132, 556-565, 797-798, 950-951, 1049-1061)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z umową z FAPA, egzekwował przekazywanie corocznych sprawozdań z realizacji planu działania KSOW na lata 2012–2013.

W dniach 15–26 października 2012 r. MRiRW przeprowadziło w FAPA kontrolę realizacji planu działania KSOW na lata 2012–2013 w zakresie zadań SC KSOW za 2012 r. Pismem z dnia 20 grudnia 2012 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał do FAPA informację pokontrolną wraz z zaleceniami, które dotyczyły m.in.: wcześniejszego ogłaszania przetargów z zachowaniem terminów przyjętych w harmonogramie realizacji projektów, przeprowadzenia analizy oraz monitoringu wydatkowania środków finansowych zgodnie z planem działania KSOW, przeanalizowania projektów przyjętych do finansowania ze środków KSOW w celu zapewnienia ich terminowej realizacji.

W piśmie z dnia 21 stycznia 2013 r. FAPA poinformowała o działaniach podjętych w celu realizacji zaleceń pokontrolnych.

Stwierdzono, że zgodnie z § 16 umowy z FAPA, Minister dokonywał zapłaty na rzecz Fundacji na podstawie rzetelnie zweryfikowanej noty obciążeniowej przekazanej wraz z wymaganą dokumentacją.

(dowód: akta kontroli str. 1081-1229, 1230-1260, 1653-1761)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Przygotowanie PROW 2014–2020 w zakresie założeń do wdrażania środków pomocy technicznej

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z projektem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) z dnia 7 kwietnia 2014 r., łączne środki publiczne przeznaczone na pomoc techniczną zaplanowano w wysokości 208.283,4 tys. euro, w tym z budżetu UE 132.527,2 tys. euro oraz z budżetu krajowego 75.756,2 tys. euro. Kwota przeznaczona na pomoc techniczną stanowi około 1,54% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację Programu (13.513.295 tys. euro). Dyrektor BPT wyjaśniła, że „(...) Ustalenie kwoty na pomoc techniczną odbywało się na etapie uzgodnień wewnątrz resortu i wg opinii BPT uzależnione było w szczególności od wysokości środków kierowanych na poszczególne działania Programu. (...). Ponadto założono, że wysokość PT w relacji do środków całego Programu będzie podobna jak w perspektywie 2007–2013”.

(dowód: akta kontroli str. 529, 557)

Do dnia zakończenia kontroli, podział środków pomocy technicznej PROW 2014–2020 nie został dokonany. Biuro Pomocy Technicznej konsultowało zapotrzebowania zgłoszone przez poszczególnych beneficjentów z komórkami organizacyjnymi MRiRW odpowiedzialnymi za działania Programu, tj. z DROW i Departamentem Płatności Bezpośrednich. Dyrektor BPT wyjaśniła, że dokonanie podziału pomocy technicznej będzie możliwe po ostatecznym zatwierdzeniu PROW 2014–2020, a wysokość środków pomocy technicznej przyznana poszczególnym beneficjentom będzie uzależniona od zakresu zadań realizowanych przez nich na rzecz Programu.

(dowód: akta kontroli str. 529-530, 557)

W ramach przygotowywania projektu PROW 2014–2020 Ministerstwo zleciło przeprowadzenie oceny ex-ante PROW 2014–2020. W ocenie sformułowano rekomendacje dotyczące wskazania jednostek odpowiedzialnych za KSOW i dookreślenia ich zadań.

W dniu 12 grudnia 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła PROW 2014–2020. W Programie w ramach pomocy technicznej będą realizowane dwa schematy: schemat I „Wzmocnienie systemu wdrażania Programu” oraz schemat II „Wsparcie funkcjonowania krajowej sieci obszarów wiejskich oraz realizacja działań informacyjno-promocyjnych PROW 2014–2020”.

(dowód: akta kontroli str. 530-531, 566-573)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

5. Ocena prawidłowości uzyskania i wykorzystania przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi środków pomocy technicznej otrzymanych z PROW 2007–2013

Opis stanu faktycznego

Łączna kwota limitu środków pomocy technicznej przyznanych MRiRW wyniosła 69.775,4 tys. euro, tj. 293.056,2 tys. zł. Według stanu na 30 września 2014 r., Ministerstwu zostały wypłacone środki w kwocie 216.277,0 tys. zł, co stanowiło 73,8% limitu. Środki z budżetu EU wyniosły 162.711,1 tys. zł (75%), a z budżetu krajowego 53.565,9 tys. zł (25%).

W ramach tych środków Ministerstwo zrealizowało 228 operacji, w tym:

- w schemacie I – 112 operacji na kwotę 167.502,3 tys. zł (z budżetu UE 126.130,1 tys. zł i z budżetu krajowego 41.873,2 tys. zł),
- w schemacie II – 32 operacje na kwotę 24.936,1 tys. zł (z budżetu UE 18.702,1 tys. zł i z budżetu krajowego 6.234,0 tys. zł),
- w schemacie III – 84 operacje na kwotę 23.838,7 tys. zł (z budżetu UE 17.879,0 tys. zł i z budżetu krajowego 5.956,7 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 31-51, 576)

Spośród 10 operacji w łącznej kwocie 10.885,5 tys. zł sfinansowanych ze środków pomocy technicznej, zrealizowanych przez MRiRW (cztery ze schematu I i po trzy ze schematu II i III) zbadano wydatki na łączną kwotę 1.102,4 tys. zł.

W ramach schematu I badano następujące operacje:

- 1) „Zatrudnianie pracowników w MRiRW w okresie styczeń–marzec 2011 r.”;
- 2) „Zawieranie umów zleceń z osobami fizycznymi na wykonywanie zadań służących wzmocnieniu systemu zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny stopnia realizacji PROW 2007–2013”;
- 3) „Wsparcie eksperckie dla komórek organizacyjnych MRiRW zajmujących się PROW 2007–2013 w latach 2009–2010”;
- 4) „Szkolenia realizowane w latach 2011–2013 dla osób zajmujących się zarządzaniem, monitorowaniem, wdrażaniem, kontrolą i oceną PROW 2007–2013 – część I”.

W ramach schematu II badano następujące operacje:

- 1) „Informacja i promocja PROW 2007–2013 na lata 2007–2013 w 2012 r. poprzez wykonanie publikacji i materiałów promocyjnych”;
- 2) „Organizacja nieformalnego spotkania dyrektorów ds. rozwoju obszarów wiejskich na terenie LGD Puszcza Knyszyńska”;
- 3) „Organizacja stoisk informacyjno-promocyjnych dotyczących PROW 2007–2013 podczas targów, wystaw, dożynek w 2010 r.”.

W ramach schematu III zbadano następujące operacje:

- 1) „Realizacja działania ogólnego „Identyfikacja i analiza możliwych do poniesienia dobrych praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz przekazanie informacji na ich temat”;
- 2) „Realizacja Planu działania KSOW w 2012 r. poprzez wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym międzynarodowej”;
- 3) „Organizacja konkursu „Przyjazna wieś” w 2012 r. wraz z konferencją podsumowującą”.

Badane wydatki dofinansowane ze środków pomocy technicznej spełniały warunki określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r., tj. zostały wykorzystane na realizację zadania spełniającego wymagania określone w PROW 2007–2013, zapewniały osiągnięcie celów pomocy technicznej oraz spełniały warunki kwalifikowalności określone w Programie oraz były zgodne z procedurami wynikającymi z ustawy Prawo zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 26-30, 34-51, 87, 573-578, 580-612, 1261-1764)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec nie stwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

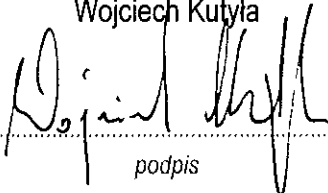
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ustaleń kontroli.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 15 stycznia 2015 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Wojciech Kutyla

podpis

³³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

